

Голові разової спеціалізованої
вченої ради PhD 13318 у
Національному університеті
«Одеська політехніка»,
доктору економічних наук,
професору
Любові НЕКРАСОВІЙ

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Одеська політехніка» **Зайченко Катерини Сергіївни** на дисертацію **Колесова Костянтина Ігоровича** на тему «**Формування інвестиційної привабливості промислових підприємств в умовах відновлення економіки України**», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду Національного університету «Одеська політехніка» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 – Економіка.

1. Актуальність теми дисертації

Залучення інвестицій є необхідною передумовою відновлення виробничого потенціалу та підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств України. Нестабільність ринкового середовища та обмеженість фінансових ресурсів посилюють конкуренцію підприємств за капітал і вимагають формування переконливих інвестиційних пропозицій. За таких обставин особливого значення набуває підвищення інвестиційної привабливості підприємств шляхом забезпечення прозорості їх діяльності та обґрунтування перспектив подальшого розвитку. Це сприятиме зниженню інвестиційних ризиків та залученню ресурсів для модернізації виробництва.

Інвестиційна привабливість сучасного підприємства визначається з одного боку його поточним фінансовим станом, а з іншого – перспективами подальшого розвитку та спроможністю забезпечувати стабільні результати діяльності. При ухваленні інвестиційних рішень важливого значення набувають достовірність поданої інформації та обґрунтованість його бізнес-моделі. Потенційний інвестор оцінює як наявні ресурси й фінансові показники, так і здатність підприємства своєчасно реагувати на ринкові та технологічні зміни.

Дисертаційне дослідження Колесова Костянтина Ігоровича направлене на вирішення важливого наукового завдання, а саме розроблення та наукове обґрунтування теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій

щодо формування та підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств в умовах відновлення економіки України.

Тим самим, актуальність дисертації Колесова Костянтина Ігоровича не викликає сумнівів. Дослідження має важливе теоретичне та практичне значення, оскільки спрямоване на обґрунтування підходів до відновлення виробничого потенціалу та зміцнення конкурентоспроможності промислових підприємств. Зміст роботи відповідає сучасним напрямам економічної науки та пріоритетам державної політики відновлення промисловості.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій

Дисертаційна робота Колесова Костянтина Ігоровича має цілісну структуру, яка забезпечує послідовний перехід від теоретичного обґрунтування змісту інвестиційної привабливості до аналізу її сучасного стану, оцінювання ризиків та розроблення концептуально-методичного й цифрового інструментарію. Поставлені завдання відповідають меті дослідження та охоплюють основні аспекти досліджуваної проблематики.

Автором використано структурно-логічний, системний і порівняльний аналіз, методи узагальнення, систематизації та наукової абстракції, економіко-статистичні й регресійні методи, експертне оцінювання, метод аналізу ієрархій, а також метод TOPSIS. Такий комплекс методів відповідає характеру поставлених завдань і дозволяє поєднати якісну та кількісну оцінку факторів інвестиційної привабливості.

Достатньою є інформаційна база дослідження, сформована на основі наукових джерел, офіційної статистики, аналітичних матеріалів міжнародних організацій і бізнес-структур, корпоративної інформації та результатів власних досліджень автора. Висновки ґрунтуються на результатах проведеного аналізу, а запропоновані рекомендації мають практичну спрямованість.

Загалом наукові положення, висновки та рекомендації, викладені в дисертації, є належно обґрунтованими й достовірними, мають відповідне теоретичне та практичне підґрунтя. Запропоновані автором положення щодо формування інвестиційної привабливості промислових підприємств логічно пов'язані з поставленими завданнями та підтверджуються результатами проведеного дослідження. Це свідчить про високий науковий рівень дисертації та її відповідність вимогам, встановленим до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка.

3. Основні наукові результати дисертації

Наукові результати дисертації Колесова Костянтина Ігоровича характеризуються взаємною узгодженістю та спрямованістю на формування комплексної системи управління інвестиційною привабливістю. Найбільш вагомими серед них є такі:

- удосконалення концептуальної моделі формування інвестиційної привабливості промислового підприємства шляхом поєднання економічних, інституційних, соціальних і цифрово-технологічних факторів у системі стратегічного управління;

- розширення наукових положень щодо використання цифрових і смарт-технологій через розвиток Smart Evaluation Framework, Smart Evaluation Loop та цифрової платформи Smart Investment Monitor;

- удосконалення науково-методичного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості, що базується на використанні TOPSIS та алгоритмів штучного інтелекту для автоматизованого визначення вагових коефіцієнтів;

- подальший розвиток змісту поняття «інвестиційна привабливість промислового підприємства» як інтегральної характеристики його здатності до інноваційно-інвестиційного зростання, цифрової трансформації та протидії ризикам;

- розвиток підходів до оцінювання впливу макроекономічних, регіональних, інституційних, інфраструктурних і безпекових факторів на інвестиційні процеси;

- узагальнення динаміки інвестиційної привабливості у 2014-2024 рр. та визначення чинників її зміни в умовах реформ, інтеграції до світових ринків і воєнних ризиків;

- розвиток методичних підходів до оцінювання інвестиційних ризиків і можливостей підприємств із використанням аналітичних, статистичних, експертних інструментів та елементів машинного навчання.

Тим самим, авторський підхід дозволяє як визначити підсумковий рівень інвестиційної привабливості, так і виявити складові, які потребують першочергового управлінського впливу. Отримані результати доповнюють теорію інвестиційного менеджменту та створюють методичну основу для практичного оцінювання підприємств як об'єктів інвестування. Вони є досить аргументованими, відповідають поставленій меті та завданням дослідження.

4. Достовірність результатів, повнота їх відображення у наукових працях

Достовірність результатів дисертаційного дослідження Колесова Костянтина Ігоровича підтверджується використанням сучасного методичного інструментарію, поєднанням теоретичного й емпіричного аналізу, а також апробацією запропонованих підходів. Зміст роботи свідчить про опрацювання автором значного кола джерел: список використаної літератури налічує 214 найменувань.

За темою дисертації опубліковано 10 наукових праць загальним обсягом 3,66 друк. арк., з яких 3,04 друк. арк. належать особисто автору. П'ять статей опубліковано у наукових фахових виданнях України, що включені до

міжнародних наукометричних баз; ще п'ять праць мають апробаційний характер.

У публікаціях висвітлено основні результати дисертації: вплив торговельних конфліктів та інвестиційного клімату, особливості й оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств, концептуальну модель її формування, роль цифрових і смарт-технологій. Результати доповідалися на міжнародних науково-практичних конференціях. Це свідчить про належний рівень апробації та повноту оприлюднення основних положень.

5. Практичне значення результатів дослідження

Практичне значення дисертаційної роботи Колесова Костянтина Ігоровича полягає у доведенні теоретичних і методичних положень до рівня прикладних моделей, аналітичних процедур та рекомендацій, які можуть використовуватися керівниками промислових підприємств, інвесторами, фінансовими установами й органами публічної влади під час прийняття інвестиційних та управлінських рішень.

Запропоновані автором концептуальна модель формування інвестиційної привабливості, науково-методичний підхід до її оцінювання із застосуванням методу TOPSIS, а також цифрові інструменти Smart Evaluation Framework і Smart Investment Monitor дають змогу комплексно оцінювати фінансово-економічні, інноваційні, цифрові, соціально-інституційні та репутаційні характеристики підприємства. Їх використання дозволяє визначати рівень інвестиційної готовності, виявляти ризики й проблемні складові діяльності, обґрунтовувати напрями модернізації, підвищення прозорості та конкурентоспроможності підприємств.

Практична спрямованість результатів підтверджується їх впровадженням у діяльність ТОВ «Іррігатор Україна» (довідка № 01/09-к від 03.09.2025), ПАТ «Одескабель» (довідка № 18в-01 від 18.09.2025) та ТОВ «VTM GROUP» (довідка № 01/0112-У від 01.12.2025). Окремі положення використано у науково-дослідній діяльності Національного університету «Одеська політехніка» та в освітньому процесі під час підготовки навчально-методичного забезпечення дисциплін «Інвестиційна діяльність підприємств», «Потенціал і розвиток підприємства» та «Управління проектами».

Тим самим, результати дисертації Колесова Костянтина Ігоровича мають вагомое практичне значення і можуть використовуватися для підвищення обґрунтованості інвестиційних рішень, зниження інформаційної асиметрії та активізації інвестиційної діяльності промислових підприємств.

6. Академічна доброчесність

Ознайомлення зі змістом дисертації Колесова Костянтина Ігоровича дає підстави стверджувати, що дослідження виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності. Робота має самостійний характер, її структура

відповідає поставленій меті та завданням, а матеріал викладено послідовно й належно аргументовано. Положення та результати досліджень інших науковців використано коректно, із відповідними посиланнями на першоджерела, Бібліографічні описи подано згідно з встановленими вимогами. Залучені наукові праці слугують теоретичним та інформаційно-аналітичним підґрунтям для обґрунтування авторських положень.

Тим самим, під час аналізу дисертаційної роботи не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації даних, а також інших порушень академічної доброчесності. Одержані результати мають належний рівень наукової новизни, практичне значення та підтверджують самостійність виконання дослідження. Це відповідає вимогам, встановленим до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Дисертаційна робота Колесова Костянтина Ігоровича відзначається належною глибиною опрацювання досліджуваної проблематики та практичною спрямованістю одержаних результатів. Разом із тим *деякі положення роботи потребують додаткового обговорення та можуть стати предметом подальших досліджень:*

по-перше, у підрозділі 3.1 запропоновано концептуальну модель формування інвестиційної привабливості промислового підприємства (рис. 3.1, стор. 195), яка поєднує входні фактори, механізми та інструменти впливу з очікуваними результатами. Водночас у моделі недостатньо чітко відображено послідовність її практичної реалізації, часові горизонти застосування окремих інструментів та механізм зворотного зв'язку, за допомогою якого отримані результати мають впливати на коригування управлінських рішень. Деталізація етапів реалізації моделі посилює її прикладну цінність для промислових підприємств;

по-друге, у підрозділі 3.2 методичний підхід апробовано на промислових підприємствах різних галузей і масштабів (с. 220-225). Водночас заявлена можливість його використання суб'єктами малого та середнього підприємництва потребує більш чіткого обґрунтування: доцільно було б передбачити диференційовані системи показників або порогові значення залежно від розміру підприємства, організаційно-правової форми та стадії його життєвого циклу.

В той же час зазначені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації та можуть бути враховані у подальших дослідженнях автора.

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Колесова Костянтина Ігоровича на тему «Формування інвестиційної привабливості промислових підприємств в умовах

відновлення економіки України» є завершеною самостійною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано науково обґрунтовані результати щодо розвитку теоретичних, методичних і прикладних засад формування інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Актуальність теми, логічність побудови роботи, наукова новизна, належний рівень обґрунтованості висновків, повнота опублікування та практичне впровадження результатів дають підстави для позитивної оцінки дисертації. За змістом і оформленням дисертаційна робота Колесова Костянтина Ігоровича відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України №341 від 21.03.2022, №502 від 19.05.2023, №507 від 03.05.2024.

За змістом дисертаційна робота повною мірою відповідає спеціальності 051 – Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. З огляду на вище відзначене вважаю, що Колесов Костянтин Ігорович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка.

Офіційний рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри підприємництва і торгівлі
Національного університету
«Одеська політехніка»

Катерина ЗАЙЧЕНКО